

Meeste gezinsvormende migranten hebben werk

In 2003 had ruim de helft van de mannelijke vluchtelingen die halverwege de jaren negentig naar Nederland kwamen werk. Voor de vrouwen was dit eenderde. Het succes op de arbeidsmarkt verschilt sterk per type migrant. Gezinsherenigers en met name gezinsvormers vinden eerder een baan dan vluchtelingen. Immigranten uit westerse landen komen relatief vaak voor werk naar Nederland. Als gevolg hiervan doen zij minder vaak een beroep op werkloosheids- en bijstandsuitkeringen in vergelijking met niet-westerse immigranten. Niet-westerse immigranten komen veelal als gezinsmigrant of als vluchteling.

Vluchtelingen vinden moeilijk werk

De categorieën gezinsherenigers en gezinsvormers zijn succesvoller op de arbeidsmarkt dan vluchtelingen. Dat hangt voor een deel samen met de lange duur van asielpcedures en met het gegeven dat asielzoekers – zolang zij geen verblijfsstatus hebben – niet of nauwelijks mochten werken. Daar komt bij dat vluchtelingen vermoedelijk meer gezondheidsproblemen hebben. Bij de interpretatie van de verschillen in arbeidsdeelname en uitkeringsafhankelijkheid moet dus rekening worden gehouden met de verschillende achtergronden van immigranten. Bij gezinshereniging en gezinsvorming worden specifieke eisen gesteld, zoals het kunnen voorzien in het eigen onderhoud en dat van de immigrerende partner. Iets minder dan de helft van de gezinsmigranten is afkomstig uit westerse landen, zoals Duitsland en België. In het algemeen moet er daarnaast rekening mee worden gehouden dat immigranten soms enige jaren nodig hebben om de taal te leren en in te burgeren. De lage arbeidsdeelname van niet-westerse immigranten in het eerste jaar na aankomst kan mogelijk te maken hebben met de verplichte inburgeringscursussen voor deze immigranten. De achterstand op de arbeidsmarkt van vluchtelingen ten opzichte van gezinsherenigers en gezinsvormers wordt na verloop van tijd wel kleiner.

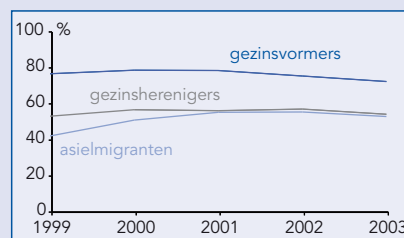
Arbeidsdeelname gezinsmigranten

De arbeidsparticipatie van gezinsherenigers ligt op een lager niveau dan die van de gezinsvormers. Mogelijk hangt dit samen met de wat betere uitgangspositie van gezinsvormers, doordat zij zich relatief vaak bij autochtonen en tweede-generatie allochtonen voegen. Daarnaast verschilt de leeftijdsamenstelling van deze groepen. Onder gezinsherenigers zijn de jongste leeftijden naar verhouding sterk vertegenwoordigd. Deze jongeren hebben nog geen werk, omdat ze in veel gevallen hun opleiding nog niet hebben afgerond.

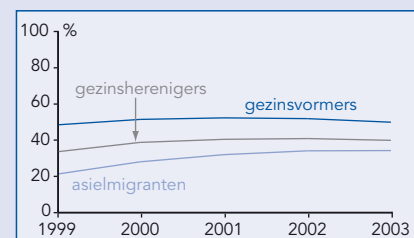
Hoge uitkeringsafhankelijkheid vluchtelingen

De uitkeringsafhankelijkheid van vluchtelingen is beduidend hoger dan die van gezinsmigranten. In 2003 is een uitkering de belangrijkste inkomstenbron voor 28% van de mannelijke vluchtelingen die in 1995 naar Nederland zijn gekomen. Van de mannelijke gezinsherenigers en gezinsvormers is dit 13% respectievelijk 21%. Van de vrouwen die in 1995 als vluchteling naar Nederland kwamen, ontvangt in 2003 39% een uitkering. Dit is ruim tweemaal zo hoog als het percentage van de vrouwelijke gezinsherenigers en gezinsvormers. De uitkeringsafhankelijkheid van gezinsmigranten en met name van vluchtelingen is hoog vergeleken met die van de autochtone bevolking. Van de totale autochtone bevolking was in 2003 zowel bij de mannen als bij de vrouwen ongeveer 13% aangewezen op een uitkering. De deelname aan het arbeidsproces van migranten verschilt tussen mannen en vrouwen en naar motief van migreren. Westerse migranten vinden vaker een baan dan niet-westerse migranten en gezinsmigranten hebben een hogere kans op arbeidsdeelname dan vluchtelingen.

Figuur 1. Arbeidsdeelname mannelijke immigranten met vestigingsjaar 1995

Figuur 2. Arbeidsdeelname vrouwelijke immigranten met vestigingsjaar 1995

Immigranten: niet-Nederlandse immigranten waarvan het migratiemotief is geregistreerd in het Centraal Register Vreemdelingen.

Arbeidsdeelname: de indeling naar sociaal-economische categorie is gebaseerd op de belangrijkste inkomstenbron in het desbetreffende jaar.

Arno Sprangers en Han Nicolaas

Bron: Sprangers, A., H. Nicolaas, A. Zorlu & J. Hartog (2005) Vluchtelingen en gezinsmigranten vinden moeilijk werk. *Sociaal-economische trends* 3 (4): 29–37.